

Nr 448.

Av herr **Osterman m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, angående anslag till statens sinnessjukhus: avlöningar, m. m.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 145 angående anslag till statens sinnessjukhus: avlöningar m. m. få undertecknade anföra följande.

De förbättringar och utvidgningar på sinnessjukvårdens område, som föreslagits i propositionen, noteras med tacksamhet, bl. a. utökningen av läkare- och sjukvårdspersonal, även om denna på grund av tidsförhållandena ej kunnat bli så stor, som önskvärt vore och av medicinalstyrelsen föreslagits. Inte minst betydelsefullt är, att en väsentlig förbättring av vikariatsersättningarna å vissa läkarbefattningar ställts i utsikt, så att sinnessjukvården kan konkurrera med övrig sjukvård om tillgängliga läkarkrafter. Läget är här för sinnessjukvårdens vidkommande snarast katastrofalt, och nyrekryteringen har i det närmaste upphört. En enquête till de olika sjukhusen har visat, att, så vitt sjukhuscheferna ha sig bekant, endast 4 svenska läkare eller medicine kandidater och 4 utländska läkare ha för avsikt att ägna sig åt sinnessjukvård. Enligt samma undersökning äro av samtliga underordnade läkarbefattningar vid statens sinnessjukhus (ordinarie och extra ordinarie förste och andre läkare) 45 procent icke besatta med ordinarie innehavare. 25 procent av ifrågakvarande befattningar uppehållas av utländska vikarier.

Den viktigaste orsaken till den nuvarande situationen på detta område är, förutom den allmänna läkarbristen, att löneförmånerna vid sinnessjukhusen icke äro konkurrenskraftiga nog i förhållande till de med andra läkarbefattningar förenade ekonomiska förmånerna. Förhållandet torde bliva föremål för överbäggande av den föregående års tillsatta sinnessjukvårdsberedningen. På en punkt torde emellertid redan nu en förbättring kunna åstadkommas, nämligen i fråga om skyldigheten för en läkare vid varje sinnessjukhus att handhava personalsjukvården. I verksläkarförordningen står bl. a. angivet att "läkare vid i § 2 angiven anstalt, som förordnats såsom verksläkare för befattningshavare vid anstalten, äger att för läkarvård, som av honom meddelas vid besök i sådan befattningshavares bostad, uppbära ersättning enligt bestämmelserna i provinsialläkartaxan, avdelning A".

Vid alla andra statliga institutioner åtnjuta verksläkarna ersättning för all meddelad sjukvård, liksom det ansetts självklart att detsamma

skall vara fallet vid landstingens sjukvårdsinrättningar. Vid statens sinnessjukhus utgår däremot som synes ersättning till verksläkaren endast vid sjukbesök i personalens bostäder, icke för den dagliga mottagningen. Denna kan vid ett medelstort sjukhus beräknas taga en tid av 2 à 2½ timme dagligen i anspråk och medför ej någon inskränkning i vederbörande läkares övriga skyldigheter (avdelnings- och jourtjänst, ronder, journalskrivning m. m.). Förhandlingar mellan Sveriges läkarförbund och medicinalstyrelsen ha förts i denna fråga, och vid ett tidigare tillfälle, den 19 januari 1946, har medicinalstyrelsen hos Kungl. Maj:t gjort framställning om ersättning till verksläkarna vid statens sinnessjukhus efter vissa närmare angivna grunder (6 kronor per år och befattningshavare). Kostnaderna härför beräknades till cirka 48 000 kronor.

Frågan om sinnessjukvårdens läkarrekrytering är naturligtvis ett alltför omfattande problem för att kunna lösas genom detaljåtgärder. Men i nuvarande läge kunna även sådana få betydelse. Dessutom synes det oss vara ett rättvisekrav, att läkarna inom sinnessjukvården i nu förevarande avseende jämföras med övriga verksläkare samt personalläkare vid lasarett.

På grund av vad ovan anförts få undertecknade hemställa,

att riksdagen ville besluta

antingen att för sin del hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av kungl. kungörelsen den 22 juni 1939 angående verksläkare vid den civila statsförvaltningen, att motionens syfte därigenom tillgodoses,

eller att hos Kungl. Maj:t i avvaktan på definitiv lösning av denna fråga hemställa om provisoriska åtgärder för beredande av ersättning till verksläkarna vid statens sinnessjukhus.

Stockholm den 1 april 1948.

Einar Osterman.

Verner Hedlund.

Ernst Berg.

Nils Holmström.

Bertil von Friesen.
